

PATVIRTINTA

Marijampolės Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos
direktoriaus 2019 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. V -10

PRITARIU

Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius

(parašas)

Karolis Podolskis

2019 m. _____ d.

**MARIJAMPOLĖS PETRO KRIAUČIŪNO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2019-2021 METŲ
STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS**

**MARIJAMPOLĖS PETRO KRIAUCIŪNO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2019-2021 – UJŲ METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS**

Asignavimų valdytojas	Marijampolės Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka, 190495783
------------------------------	---

Misija	Mūsų biblioteka – Jūsų mokymosi, tobulėjimo, informacijos ir laisvalaikio galimybė.
---------------	---

Veiklos kontekstas
<p>Marijampolės Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos (toliau - Biblioteka) 2019 – 2021 m. strateginės veiklos kryptys ir prioritetai nustatyti bei veikla organizuojama, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos suformuotas bibliotekų plėtros strategines kryptis 2016 – 2022 metams ir Marijampolės savivaldybės 2018 - 2020 m. strateginiame veiklos plane numatytus prioritetus ir strateginį tikslą „Sukurti saugią socialinę aplinką, teikiant kokybiškas socialinės paramos, švietimo, turizmo, sporto, kultūros ir sveikatos apsaugos paslaugas“. Įgyvendindama šį tikslą, Biblioteka prisideda prie Marijampolės savivaldybės „Kultūros veiklos ir plėtros programos“ (05) įgyvendinimo savivaldybėje.</p> <p>2018 – 2020 m. Marijampolės savivaldybės strateginiame plane numatytas prioritetas „Sutvarkyti Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos pastatus, dalyvaujant renovacijos programose“. Įgyvendinant šį prioritetą baigiamas vykdyti Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos pastato Vytauto g. 22 renovacijos ir modernizavimo projektas „Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos modernizavimas ir paslaugų plėtra“ pagal 2014 – 2020 metų Europos sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ priemonę Nr. 07.1.1 – CPVA-R-305 „Modernizuoti savivaldybių kultūros infrastruktūrą“. 2018 m. antroje pusėje baigti pastato apšiltinimo darbai, įsigyta ir sumontuota kompiuterinė įranga ir baldai.</p> <p>Vykdamas projektą, beveik 2 metus, kol vyko remonto ir rekonstrukcijos Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos pastate Vytauto g. 22, lankytojai nebuvo aptarnaujami. Projektas pakoregavo bibliotekos veiklos apimtis: sumažėjo vartotojų ir lankytojų, renginių skaičius, trūko erdvių bendruomenės veikloms.</p> <p>2018 metais bibliotekos darbuotojai intensyviai ruošėsi ir planavo Bibliotekos veiklas po rekonstrukcijos atsidarysiančioje bibliotekoje. Siekiant išplėsti paslaugas bendruomenei, pasiūlyti jai kokybiškas tradicines ir skaitmenines paslaugas, Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos direktoriaus 2018-07-02 įsakymu Nr. V – 24, suformuota kokybiškai nauja Bibliotekos skyrių struktūra, darbuotojams priskirtos naujos funkcijos, parengti pareigybių aprašymai.</p> <p>Atsižvelgiant į Bibliotekos funkcijas ir plečiamų bibliotekinių paslaugų įvairovę Marijampolės savivaldybės tarybai buvo teikiama svarstyti naujas Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos darbuotojų pareigybių ir padalinių sąrašas. Marijampolės savivaldybės tarybos 2018 m. rugsėjo 24 d. sprendimu Nr. 1-272 „Dėl Marijampolės Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos teritorinių struktūrinių padalinių sąrašo patvirtinimo“, Smilgių padalinys buvo išbrauktas iš Bibliotekos padalinių sąrašo ir patvirtintas naujas Bibliotekos padalinių sąrašas: Draugystės biblioteka mieste ir 21 biblioteka kaimo vietovėse.</p> <p>Marijampolės savivaldybės tarybos 2018 m. rugsėjo 24 d. sprendimu Nr. 1 – 273 „Dėl Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos leistino pareigybių skaičiaus nustatymo“ patvirtintas Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos pareigybių skaičius – 69. Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos 2018 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. V – 32 nustatyta struktūra ir įvestos naujos pareigybės: kūriko Balsupių padalinyje, budėtojo – 0, 5 ir padidintas Šventragio padalinio darbo krūvis – 0, 75. Siekiant efektyviau valdyti biblioteką ir teikti modernesnes paslaugas bendruomenei buvo pakeista Viešosios bibliotekos struktūra: įkurti Lankytojų aptarnavimo centras ir Informacijos išteklių ir vadybos skyrius, vietoje anksčiau veikusio Informacijos, Skaitytojų aptarnavimo ir Komplektavimo ir dokumentų tvarkymo skyrių, pakeistas Vaikų ir jaunimo edukacijos centro pavadinimas, jo funkcijose akcentuojant atvirosios erdvės paslaugas jaunimui. Bibliotekos personalą papildė informacinių technologijų, rinkodaros specialistai, jų funkcijos ir įgūdžiai bus itin svarbūs kuriant ir plečiant Bibliotekos skaitmenines paslaugas.</p> <p>Vykstant Bibliotekos pastato Vytauto g. 22 remonto darbams, lankytojams leidinių skolinimo ir viešojo interneto paslaugos teikiamos Vaikų ir jaunimo centro patalpose, ankštesiose erdvėse, todėl dalis lankytojų toliau lankėsi Bibliotekoje, kiti rinkosi Draugystės biblioteką mieste arba visai nustojo lankytis.</p>

2017 metų pabaigoje Viešojoje bibliotekoje buvo registruota 3947 vartotojai (801 mažiau negu 2016 m.) tačiau vartotojų skaičius didėjo struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose (toliau - padaliniuose) – Draugystės bibliotekoje +291, kaimo bibliotekose +42. 2017 metais Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose lankėsi 10566 registruotų vartotojų arba 19,3 procento savivaldybės gyventojų. Miesto bibliotekų paslaugomis naudojosi 5950 vartotojų (16,6 proc. visų miesto gyventojų), kaimo bibliotekų – 4616 vartotojai (24,4 proc.). Kaimo bibliotekos aptarnauja 43,7 % visų registruotų SVB vartotojų. Per metus Petro Kriaučiūno savivaldybės viešojoje bibliotekoje ir jos padaliniuose užsiregistravo 1935 (2016 m. – 2508) nauji vartotojai.

34,3 proc. visų Bibliotekos vartotojų sudaro vaikai iki 14 m. amžiaus. Nemažai bibliotekos veiklų orientuota vaikų skatinimui skaityti, siūloma jiems patrauklių ir lavinančių veiklų, sudaromos galimybės leisti laisvalaikį ir mokytis, t. y. siekiama „užsiauginti“ Bibliotekos lankytoją ir aktyvų kultūros ir informacijos paslaugų vartotoją.

2017 metais Bibliotekoje ir padaliniuose apsilankė daugiau kaip 206,6 tūkst. lankytojų, vidutiniškai vienas lankytojas apsilankė 19,6 karto. Vartotojams išduota daugiau kaip 268,0 tūkstančiai dokumentų, vienas vartotojas vidutiniškai skolinosi 25,4 leidinio. Šie rodikliai mažėjo Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje ir daugumoje kaimo padalinių dėl objektyvių priežasčių: pastato rekonstrukcijos, kaimo patalpų remontų, darbuotojų ligų. Didesnį nerimą kelia skaitymo populiarumo mažėjimas vaikų ir paauglių tarpe, todėl dauguma planuojama priemonių – edukacijų, skaitmeninių paslaugų, interaktyvių renginių, bus skiriama jaunųjų lankytojų pritraukimui į biblioteką.

2017 metų pabaigoje Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos ir jos padalinių dokumentų fonduose buvo 189,9 tūkst. dokumentų. 2018 metais fondas buvo aktyviai tvarkomas: nurašomi neaktualūs, susidėvėję ir neturintys paklausos dokumentai, užsakomi nauji, rengiamos dokumentų fondų viešinimo, pristatymo strategijos, skirtos bibliotekos atidarymui po renovacijos.

Marijampolės savivaldybėje 1 gyventojui tenka – 3,47 dokumentų, 1 vartotojui – 18,0 dokumentų. Bibliotekos fondai kasmet atnaujinami vidutiniškai 8,0 procentais.

Siekiant pritraukti įvairias bendruomenės grupes į biblioteką, plėtojama bendruomenės skaitymo skatinimo tradicijos, organizuojamos veiklos, įdomios ir naudingos bibliotekos lankytojams: veikia klubai „Multimažyčiai“ (vaikams iki 1 metų ir jų mamoms), „Margenis“, Skaitančių šeimų klubas, Bibliotekos Multicentre veikia neformalaus vaikų ugdymo būrelis „Knygos draugai“. Į spektaklius ir edukacijas mažuosius žiūrovus kviečia lėlių teatras „Trivainėlis“, organizuojami „Vasaros skaitymai“ Vytauto didžiojo parke, bibliotekos paslaugos įvairiomis formomis pristatomos mokyklose ir darželiuose (garsiniai skaitymai, lėlių teatro spektakliai, edukaciniai žaidimai). 2017 metais Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose buvo surengta 723 renginiai, iš jų vaikams – 326 (2016 m. atitinkamai 738 ir 335). Surengta 259 dokumentų, kūrybos, dailės parodos. Bibliotekų organizuojamuose renginiuose apsilankė 7,4 % savivaldybės gyventojų.

Šalia tradicinių bibliotekinių paslaugų: bendruomenės aprūpinimo informacija ir dokumentais, knygų ir periodinių leidinių skolinimo, kultūrinių renginių organizavimo, itin svarbus tampa mokymosi visą gyvenimą koncepcijos įgyvendinimas: Biblioteka suteikia prieigą prie informacijos išteklių savarankiškam mokymuisi, organizuoja skaitmeninio raštingumo mokymus bendruomenei, ugdo kūrybiškumą ir menines kompetencijas, įsijungia į neformaliojo ugdymo veiklas, moko naudoti skaitmenines kompetencijas kasdieniniame gyvenime. Bendra 2017 m. pravestų Bibliotekos ir padalinių darbuotojų mokymų gyventojams trukmė–1310 val., skaitmeninio raštingumo renginiuose dalyvavo daugiau kaip 1050 gyventojų. Bibliotekų lankytojai pateikė 3970 užklausas skaitmeninio raštingumo klausimais. Toliau buvo kuriamas ir tobulinamas elektroninis Marijampolės krašto portalas „Noriu žinoti“, kuriame patrauklia forma pristatoma Marijampolės krašto paveldo objektai ir dokumentai. Krašto fondo dokumentų turinio prieinamumas per www, elektroninių paslaugų plėtra, padidino Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos interneto svetainės lankomumą. Bibliotekos paslaugos ir naujienos viešinamos interneto svetainėje www.marvb.lt, sukurta ir palaikoma naujienlaiškių sistema, vis populiariesnis tampa bibliotekų veiklos viešinimas socialiniuose tinkluose: Biblioteka ir jos padaliniai aktyviai naudoja Facebook paskyras, Instagram ir You tube kanalus veiklų viešinimui.

Kasmetiniai Lietuvos integralios bibliotekų informavimo sistemos (LIBIS) programinės įrangos atnaujinimo ir palaikymo darbai leidžia Bibliotekos vartotojams teikti elektronines paslaugas: rezervuoti, užsakyti leidinius, naudotis elektroninio katalogo informaciniais resursais, automatizuotai tvarkyti, valdyti ir analizuoti dokumentų fondus, vartotojų poreikius. Bibliotekos serverio perkėlimas į Lietuvos nacionalinės

Martyno Mažvydo bibliotekos (LNB) elektroninę debesų infrastruktūrą užtikrino Bibliotekos LIBIS duomenų bazės saugumą, perdavimo ir analizės spartą.

Skaitytųjų pritraukimo į bibliotekas iniciatyvos, naujų paslaugų pristatymas ir viešinimo kanalų panaudojimas, skaitmeninių paslaugų plėtra – tai priemonės, kurias naudojant į bibliotekas pritraukiamos įvairius interesus turinčios bendruomenės grupės, tarp jų ir socialiai pažeidžiamos. Po rekonstrukcijos atsidariusi biblioteka taps palankia erdve neįgaliesiems – įrengtas liftas užtikrins visų bibliotekos patalpų prieinamumą žmonėms su judėjimo negalia.

2017 metais buvo parengtos ir pateiktos 10 projektinių paraiškų, iš jų 4 nebuvo paremtos. Iš įvairių šaltinių projektų vykdymui (valstybės, savivaldybės, kitų šaltinių) gauta ir įsisavinta 11815 Eur lėšų. Buvo vykdomi 6 projektai, iš jų didžiausi „Suvalkijos elektroninė biblioteka“ ir „Marijampolės miesto gatvių kaita – iliustruotas interaktyvus žinynas“, kuriuos dalinai finansavo Lietuvos kultūros taryba (daugiau kaip 10 tūkst. Eur), 4 projektus parėmė įvairios Marijampolės savivaldybės programos.

2018 m. pradėtas įgyvendinti LNB projektas „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“, kurio tikslas – inovatyvios bibliotekos ir išmanūs vartotojai. Biblioteka jau gavo pirmuosius įrangos paketus, 2019 m. pradžioje Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje ir Igliaukoje bus atnaujinti viešieji interneto prieigos taškai, o metų pabaigoje – kitų padalinių kompiuterinė ir programinė įranga. Biblioteka užtikrins interneto ryšio palaikymą, kompiuterinės įrangos saugumą, rūpinsis padalinių patalpų infrastruktūros gerinimu.

Šios ir kitos, nepaminėtos, bet ne mažiau svarbios bibliotekos veiklos sritys, kuria pridedamąją vertę bibliotekai, o bibliotekos funkcijos plečiamos, atsižvelgiant į bendruomenės poreikius. Šiandienos Biblioteka – tai mokymosi ir laisvalaikio erdvė įvairioms bendruomenės grupėms, kultūros paveldo išsaugojimo, kūrybiškumo skatinimo, bendravimo ir susitikimų erdvė.

Strateginiai pokyčiai

Pagrindinis 2019-2021 m. strateginis pokytis – skaitmeninių ir tradicinių Bibliotekos funkcijų sintezė, atvira bendruomenei, pokyčiams ir inovacijoms organizacija. Įgyvendinant šį pokytį, bus efektyviai išnaudojamas Bibliotekos, kaip veiksmingas kultūros ir informacijos infrastruktūros potencialas, užtikrinama bendruomenės narių mokymasis visą gyvenimą, įvairialypės informacijos kokybė ir prieinamumas, kūrybinė raiška, turiningas laisvalaikis.

Vertybės

Pagrindinės Bibliotekos vertybės, kuriomis vadovaujamosi įgyvendinant strateginį tikslą ir priimant ilgalaikius ir esminius sprendimus:

- Bendruomeniškumas ir atvirumas/funkcionalūs ir draugiška viešoji erdvė visos bendruomenės ir bendruomenės narių kultūrinių, informacinių ir rekreacinių poreikių tenkinimui nepriklausomai nuo vietos ir erdvės. Biblioteka atvira dialogui, technologiniams ir socialiniams pokyčiams, bendradarbiavimui;
- Kūrybiškumas, saviraiška ir mokymasis visą gyvenimą/ vaikų ir suaugusiųjų neformalaus mokymosi erdvė, gyventojų kultūrinių ir informacinių kompetencijų bei raštingumo ugdymas, krašto paveldo skaitmeninimas ir sklaida elektroninėje erdvėje, bibliotekos paslaugų viešinimas tradicinėje žiniasklaidoje ir socialiniuose tinkluose, viešosios elektroninės paslaugos, edukaciniai užsiėmimai;
- Profesionalumas/ kokybiškas ir efektyvus bibliotekos specialistų darbas, dalijantis įgytomis ir nuolat atnaujinamomis žiniomis, inovacijų taikymas, metodinė pagalba mokyklų bibliotekoms.

Svarbiausi darbai 2019 metais

Rekonstravus Bibliotekos vidaus erdves, padidinus teikiamų paslaugų spektrą ir kokybę, padidės vartotojų ir lankytojų skaičius, atsiras sąlygos bei paskata jiems daugiau laiko praleisti bibliotekoje. Pagerėjusi kultūros paslaugų infrastruktūra Marijampolėje, geriau atitiks įvairių verslo ir bendruomenės grupių interesus. Šiems tikslams realizuoti planuojamos pagrindinės Bibliotekos veiklos:

- Stiprinti savivaldybės bendruomenės ugdymą, panaudojant įveikintą Bibliotekos infrastruktūrą ir kuriant kokybiškas skaitmenines ir plečiant tradicines paslaugas;
- Vykdyti Bibliotekos dokumentų fondų priežiūrą, apskaitą ir apsaugą, papildyti Bibliotekos dokumentų fondus naujais, vartotojų pageidaujama dokumentais įvairių rūšių dokumentais (garso – vaizdo ir elektroniniais dokumentais);
- Stiprinti bibliotekos tiriamąjį darbą, siekiant vartotojų aptarnavimo ir teikiamų paslaugų kokybės gerinimo – vykdyti vartotojų poreikių ir nuomonės tyrimus.

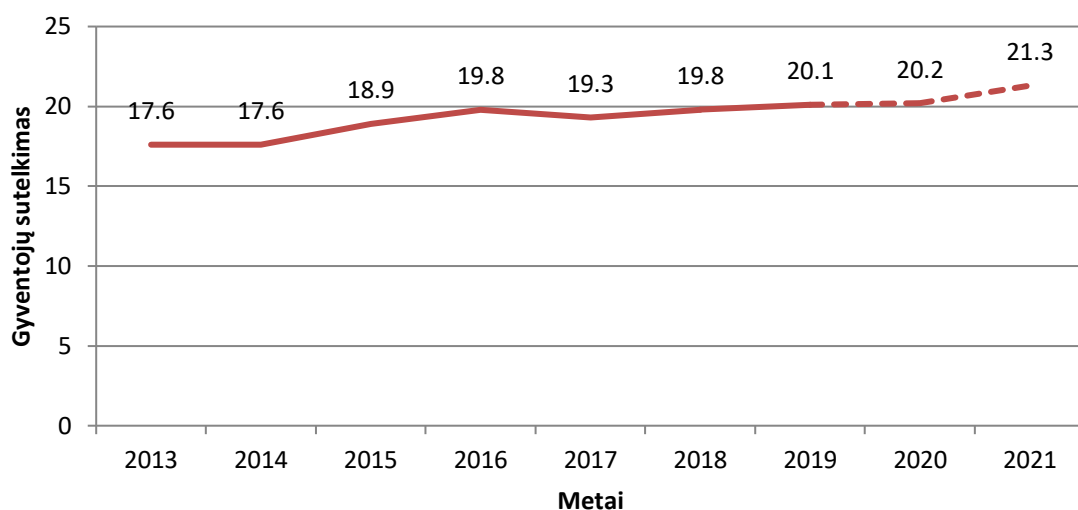
- Įgyvendinti naujas neformaliojo vaikų ir suaugusiųjų švietimo programas, didinti neformaliojo ugdymo paslaugų įvairovę, prieinamumą ir kokybę, dalyvaujant kultūros paso paslaugų konkurse;
- Vykdyti atvirosios jaunimo erdvės funkcijas, įtraukti jaunimą į Bibliotekos veiklas, skatinti jaunimo grupės atstovus mokytis, žaisti, tobulėti ir leisti laisvalaikį Bibliotekos Vaikų ir jaunimo edukacijos centre.
- Plėsti paslaugas vaikams, užtikrinti Bibliotekos žinomumą viešosiose erdvėse ir ugdymo įstaigose, užtikrinti šių paslaugų nuoseklumą ir kokybę;
- Stiprinti Bibliotekos skaitmenines funkcijas: organizuoti Bibliotekos erdvėse virtualias pramogas, edukacijas, žaidimus, filmų peržiūras.
- Modernizuoti Bibliotekos padalinių infrastruktūrą, kompiuterinę ir programinę įrangą, skatinant gyventojus išmaniai naudotis skaitmeninėmis technologijomis;
- Tobulinti skaitmeninių kraštotyros leidinių ir sukurtų produktų kokybę, atnaujinti skaitmeninį turinį ir jo pateikimo visuomenei būdus;
- Viešinti Bibliotekos veiklą socialiniuose tinklus, užtikrinti Bibliotekos interneto svetainės ir naujienlaiškių sistemos funkcionalumą bei vartotojų duomenų saugumą.
- Didinti Bibliotekos paslaugų skvarbą bendruomenėje ir gyventojų sutelkimą bibliotekoje, įtraukiant į bibliotekos veiklas iki šiol bibliotekoje nesilankiusius bendruomenės narius ir socialiai pažeidžiamas bendruomenės grupes;
- Didinti paslaugų plėtrą visoms gyventojų grupėms, užtikrinant kultūrinės veiklos įvairovę, naudojant Bibliotekos tradicines ir skaitmenines darbo formas bei viešąsias erdves, populiarinti skaitymą, kūrybiškumą, laisvalaikio praleidimo formas bibliotekoje;

Planuojami pasiekti rezultatai

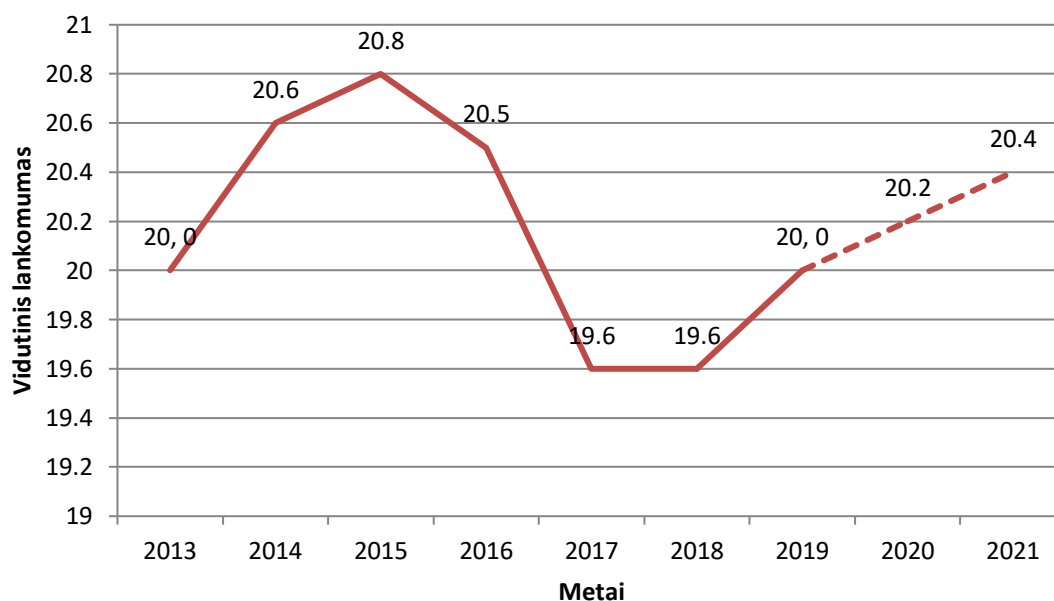
Padidinti bibliotekos paslaugų plėtrą ir Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje ir struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose sutelkti daugiau kaip 20, 0 % gyventojų.
Bibliotekos dokumentų fondus papildyti ne mažiau kaip 8, 4 proc. naujų, įvairių rūšių dokumentų.
Pasiekti, kad Bibliotekos ir jos struktūrinių teritorinių padalinių renginiuose, edukaciniuose užsiėmimuose apsilankytų ne mažiau Marijampolės 27, 0 procentai savivaldybės gyventojų.
Padidinti Bibliotekos lankomumą iki 21 karto per metus, vaikų iki 14 metų lankomumą – ne mažiau 29, 5 kartų per metus.
Plėsti paslaugas miesto viešosiose erdvėse ir ugdymo įstaigose, didinti Bibliotekos žinomumą pristatant Bibliotekos renginius ir paslaugas netradicinės ir viešosiose erdvėse ir pritraukti ne mažiau tūkstantį lankytojų (Vasaros skaitymai, skaitykla parke, lėlių teatro spektakliai).
Pasiekti, kad per trejus metus būtų modernizuota ir pritaikyta gyventojų reikmėms padalinių infrastruktūra, atnaujinta kompiuterinė ir programinė įranga.
Virtualių apsilankymų skaičius padidėtų iki 50 tūkst. kartų per metus.
Vidutiniškai per metus 1 vartotojui išduoti ne mažiau kaip 25 dokumentus, o vartotojams vaikams iki 14 m. – 20 dokumentų.

Strateginio tikslo pavadinimas: Užtikrinti Bibliotekos prieinamumą visoms bendruomenės grupėms, plėsti tradicinių, edukacinių ir elektroninių paslaugų įvairovę, krašto paveldo skaitmeninimo ir skaitymo skatinimo iniciatyvas	Kodas 01
Įgyvendinant šį strateginį tikslą vykdoma programa: Bendruomenės informacinis ir kultūrinis aprūpinimas, vartotojų poreikius atitinkančių paslaugų plėtra ir viešųjų erdvių įveiklinimas.	
Efekto kriterijai:	

E-01-01. Marijampolės savivaldybės gyventojų sutelkimas Bibliotekoje, proc.

E-01-02. Vidutinis apsilankymų per metus skaičius Bibliotekoje, vnt.

Žmogiškieji ištekliai

	2018 m. (patvirtintas)	2019 m. (planuojamas)
Pareigybių skaičius	68,0	69,0
Išlaidos darbo užmokesčiui, tūkst. Eur	467,0	680,8

**Marijampolės Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2019-ieji metai.
Asignavimų valdytojas, kodas	Marijampolės Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka, 190495783
Vykdytojas, kodas	Marijampolės Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka, 190495783

Programos pavadinimas	Bendruomenės informacinis ir kultūrinis aprūpinimas, vartotojų poreikius atitinkančių paslaugų plėtra ir viešųjų erdvių įveiklinimas.	Kodas	01
------------------------------	---	--------------	-----------

Programos parengimo argumentai	<p>Programa parengta, siekiant kryptingai įgyvendinti strateginius Marijampolės savivaldybės tikslus ir prisidėti prie „Kultūros veiklos ir plėtros programos“ (05) įgyvendinimo. Bibliotekos programoje numatytos priemonės skatina Biblioteką ir jos padalinius plėsti tradicines ir skaitmenines bibliotekų paslaugas bendruomenei, didina jų prieinamumą ir galimybes. Bibliotekos strateginio tikslo priemonėse didžiausiais dėmesys skiriamas bendruomenės telkimui Bibliotekoje ir kokybiška skaitmeninių ir tradicinių paslaugų pasiūla: laisvalaikiui, kompetencijų ugdymui, praktinių žinių įgijimui, kūrybiškumui lavinti, bendruomenės susibūrimams. Biblioteka sieks į veiklas įtraukti nesilankančius gyventojus, siūlysi jiems naudingas ir įdomias paslaugas bei pramogas ypač vaikams ir jauniui</p> <p>Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka 2019 metais dirbs modernizuotose, po pastato renovacijos atidarytose patalpose, todėl akcentuojama tradicinių ir skaitmeninių Bibliotekos paslaugų plėtra ir įvairovė, kokybiškai naujas požiūris į Bibliotekoje teikiamas paslaugas. Pagal galimybes atnaujinamos ir remontuojamos struktūrinių teritorinių padalinių patalpos, atnaujinama kompiuterinė ir programinė įranga, siekiama, kad kiekvienas Bibliotekos padalinys taptų bendruomenės centru ir susibūrimų vieta.</p>		
Ilgalaikis prioritetas (pagal PSP)	<i>Sumani ir saugi visuomenė</i>	<i>Kodas</i>	<i>01</i>
Šia programa įgyvendinamas Bibliotekos strateginis tikslas	Užtikrinti Bibliotekos prieinamumą visoms bendruomenės grupėms, plėsti tradicinių, edukacinių ir elektroninių paslaugų įvairovę, krašto paveldo skaitmeninio ir skaitymo skatinimo iniciatyvas, informacijos ir kultūros naudojimą.	Kodas	01

Programos tikslas	Teikti kokybiškas ir inovatyvias kultūros, informacijos, edukacines ir rekreacijos paslaugas, kurti Bibliotekoje patrauklią bendruomenei viešąją erdvę.	Kodas	01
--------------------------	---	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:			
<p>Strateginio tikslo siekis - kurti plačiai prieinamą viešąją informacinę ir kultūrinę erdvę Marijampolės savivaldybės bibliotekose, vystyti ir skatinti mokymosi visą gyvenimą koncepciją, tapti bendruomenės susibūrimų ir laisvalaikio praleidimo vieta. Įgyvendinant strateginį tikslą dalyvauja Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka ir jos teritoriniai struktūriniai padaliniai – Draugystės biblioteka mieste ir 21 savivaldybės kaimiškoje teritorijoje esančios bibliotekos. Planuojama, kad 2019 metais Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos ir padalinių paslaugomis naudosis daugiau kaip penktadalis savivaldybės gyventojų (20, 1 %).</p> <p>2019 m. šalia Bibliotekoje teikiamų tradicinių paslaugų (leidinių skolinimas, interneto prieiga, lėlių teatro veikla, išorinio aptarnavimo punktai, edukacijos ir mokymai, neformalusis vaikų ir suaugusiųjų švietimas, renginiai Bibliotekoje ir viešosiose erdvėse) ypač svarbi tampa skaitmeninių paslaugų įvairovė ir pasiūla. Dalis visuomenės, ypač senesniosios kartos gyventojų, nėra pasiruošusi integruotis į skaitmeninę aplinką, kuri įprasta ir suprantama X ir Z kartoms, jiems stinga žinių naudojantis (arba visai nesinaudojant) komunikacijos priemonėmis virtualioje aplinkoje bei skaitmeniniais išteklių (elektroninės valdžios, bankų paslaugos, pramogos, pirkimai ir pan.). Šiandieninė biblioteka gali suteikti kiekvienam bendruomenės nariui galimybę mokytis ir įgyti praktikoje naudingų žinių. Individualizuotam ar grupiniam mokymui Biblioteka gali pasiūlyti nuoseklias skaitmeninio raštingumo mokymų programas, edukacinius užsiėmimus (kalbų, sveikos gyvensenos ir pan.), saviraiškai – virtualias pramogas, naudojant interaktyvią informaciją elektroninėse laikmenose, virtualios realybės akinius, dronus, programavimo ir inžinerinius mokymus,</p>			

edukacijas, t.y. fizinę ir virtualią aplinką, leidžiančią skirtingoms bendruomenės grupėms įgyti informacinio, skaitmeninio raštingumo gebėjimų ir praktinės patirties.

Bibliotekos projektai – viena iš perspektyviausių veiklos sričių. 2019 m. bus pradėtos vykdyti LNB projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ veiklos, kurio dėka Bibliotekos Multicentre ir padaliniuose bus atnaujinama viešosios interneto prieigos kompiuterinė ir programinė įranga, siūlomos naujos paslaugos. Šiuo metu veikiančios elektroniniai portalai – „Noriu žinoti“, „Elektroninė Suvalkijos biblioteka“, „Marijampolės gatvės“ sukurti naudojant projektų resursus, jų atnaujinimas ir kokybės gerinimas – vienas iš pagrindinių 2019 m. uždavinių. Siekiant teikti įvairesnes paslaugas bendruomenei planuojama aktyviau dalyvauti savivaldybės remiamose programose, tikimasi sulaukti palankaus parengto tarptautinio projekto „Biblioteka be sienų“ įvertinimo (2014 -2020 m., Lietuvos ir Rusijos bendradarbiavimo per sieną programa).

Siekiant pritraukti įvairiausiai bendruomenės grupes ir tirti jų kultūrinius poreikius, bus atliekami Bibliotekos lankytojų nuomonės tyrimai apie Bibliotekos paslaugas po pastato ir patalpų rekonstrukcijos ir lankytojų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis tyrimai. Tyrimų anketos ir rezultatai bus viešinami elektriniais viešinimo kanalais, toliau plėtojama intensyvi Bibliotekos paslaugų viešinimo, prieinamumo elektroninėje erdvėje koncepcija. Biblioteka aktualią informaciją skelbia interneto svetainėje, kuria ir palaiko 20 socialinių tinklų paskyrų, rengia „Naujienlaiškius“.

Atvirumas inovacijoms, technologiniams ir socialiniams pokyčiams, bendruomeniškumas, laisva prieiga prie informacijos išteklių, profesionalumas ir bendradarbiavimas – tai Bibliotekos veiklos kryptys, svarbios ir vartotojams, ir personalui. Šios veiklos kryptys bus plėtojamos ir 2019 metais, nes modernizuotos erdvės ir siūlomos paslaugos skatins bendruomenės susidomėjimą biblioteka ir pareikalaus personalo kūrybiškumo ir atsidavimo, vykdant savo funkcijas. Bibliotekos strateginio tikslo įgyvendinimas sudarys sąlygas kiekvienam bendruomenės nariui stiprinti kompetencijas ar atnaujinti žinias, prisitaikyti prie šiuolaikinio gyvenimo pokyčių, maloniai praleisti laisvalaikį, ugdyti kūrybiškumą ir bendruomeniškumą.

Vertinant ar bus pasiektas šios programos tikslas, bus vertinama, kiek procentų gyventojų sutelkta Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose (miesto ir kaimo bibliotekose), vidutinis apsilankymų skaičius, iš jų vaikų iki 14 metų, dokumentų fondo dydis (tūkst. fizinių vienetų), dokumentų fondų atnaujinimo procentas, kultūrinių ir edukacinių renginių skaičius, skaitmeninio raštingumo mokymams skirtų valandų skaičius.

Siekiant užtikrinti bibliotekų lankytojams ir vartotojams palankias įvairiai veiklai sąlygas bibliotekose, numatomas vienas uždavinys ir konkrečios priemonės.

01. Telkti bendruomenę bibliotekoje, didinti kultūros prieinamumą ir paslaugų plėtrą, ugdyti bendruomenės kūrybiškumą ir saviraišką, skatinti skaitymą

Priemonės. Biblioteka, vykdydama strateginį tikslą „Užtikrinti Bibliotekos prieinamumą visoms bendruomenės grupėms, plėsti tradicinių, edukacinių ir elektroninių paslaugų įvairovę, skatinti skaitymą, informacijos ir kultūros naudojimą“, sieks savo paslaugomis pasiekti kiekvieną bendruomenės narį, telkti naujus vartojus, ypač vaikų ir jaunimo grupių atstovus, siūlyti jiems inovatyvias skaitmenines ir tradicines paslaugas bei sudaryti sąlygas saviraiškai ir turiningam laisvalaikiui:

- Inicijuoti ir rengti Bibliotekos paslaugų plėtrą skatinančius projektus, įsijungti į LNB projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ mokymus ir veiklas, įgyvendinti projektus;
- Modernizuoti ir gerinti padalinių infrastruktūrą, atnaujinti kompiuterinę techniką;
- Vystyti mokymosi visą gyvenimą koncepciją bibliotekoje: organizuoti įvairius gyventojų mokymus ir edukacijas, skatinti neformalias vaikų ir suaugusiųjų gyventojų veiklas bibliotekoje;
- Organizuoti skaitmeninio raštingumo mokymus nemokantiems naudotis informacinėmis technologijomis ir pažengusiems, suteikti naujų įgūdžių ir praktinių žinių;
- Vystyti veiklą Medijų erdvėje, organizuoti virtualias pramogas, žaidimus, panaudojant internetą, medijas, virtualios realybės akinius (VRA), vaizdo ir garso dokumentų peržiūrai skirtą techniką;
- Nuosekliai tirti Bibliotekos lankytojų kultūrinius ir informacinius poreikius, organizuoti lankytojų interesų ir pasitenkinimo teikiamomis bibliotekos paslaugomis tyrimus;
- Dalyvauti kultūros paso paslaugų atrankos konkurse, parengiant Marijampolės krašto kultūros paveldo pažinimo edukacinę programą vyresnio amžiaus moksleiviams;

- Modernizuotose Viešosios bibliotekos viešosiose erdvėse organizuoti bendruomenės renginius ir susibūrimus, skirtus saviraiškai, sudaryti galimybę pristatyti savo kūrybą;
- Kokybiškai atnaujinti veikiančius skaitmeninius Bibliotekos produktus „Marijampolės gatvės: nuo miesto įkūrimo iki šių dienų“, „Noriu žinoti“, „Suvalkijos elektroninė biblioteka“ fiksuoti ir tirti jų panaudojimą ir poreikį;
- Plėsti Atviros jaunimo erdvės funkcijas Vaikų ir jaunimo edukacijos centre, organizuoti jiems patrauklias veiklas, skatinti jų kūrybiškumą ir saviraišką;
- Vystyti kultūrinę ir edukacinę Bibliotekos veiklą vaikams ir jaunimui, naudojant tradicines (lėlių teatro spektakliai, garsiniai skaitymai) ir interaktyvias darbo formas, įveikinti Bibliotekos ir viešąsias miesto erdves;
- Efektyviai naudoti Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) skaitmeninę infrastruktūrą, įdiegti naujas LIBIS PĮ versijas, naudoti LIBIS programinės įrangos teikiamus privalumus Bibliotekos veiklos tobulinimui;
- Formuoti optimalius ir kokybiškus dokumentų fondus, juos atnaujinti, tvarkyti ir apskaityti, plėsti elektroninių dokumentų įvairovę, skaityklių ir elektroninių knygų naudojimą;
- Pildyti ir atnaujinti elektroninę duomenų bazę – LIBIS Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos LIBIS elektroninį katalogą, kurti naujus bibliografinius įrašus, mokyti naudotis katalogo paieškos sistema ir elektroninėmis paslaugomis;
- Skatinti informacijos ir kultūros naudojimą, apimant nutolusias nuo stacionarių bibliotekų gyvenvietes, plečiant išorinio bibliotekinio aptarnavimo formas.
- Viešinti Bibliotekos paslaugas ir veiklas tradicinėje ir elektroninėje erdvėse, pasitelkiant žinių portalus, socialinius tinklus ir šiuolaikinei bendruomenei priimtinas bendravimo formas ir metodus.
- Vystyti ir plėtoti Šeimos bibliotekos koncepciją, dalinis darbo patyrimu;
- Koordinuoti, planuoti ir organizuoti Bibliotekos teritorinių struktūrinių padalinių darbą;
- Organizuoti kultūros renginius visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo aktualijoms paminėti, pristatyti Lietuvos ir Sūduvos krašto kūrėjus, įžymius žmones ir įvykius, tradicijas, atmintinas dienas ir pan.
- Skatinti dalyvauti Bibliotekos veiklose pažeidžiamų ir socialiai jautrių bendruomenės grupių narius, stiprinti jų integraciją į bendruomenę ir socialinę sanglaudą;
- Bendradarbiauti su įvairiomis įstaigomis ir organizacijomis, užsienio ir šalies bibliotekomis, užtikrinant dalijimąsi patirtimi, puoselėti partnerystę ir savanorystę;
- Tobulinti Bibliotekos personalo kompetencijas, tirti jų galimybes bei poreikius ir pasitelkus papildomą finansavimą, įgyvendinti profesinio ugdymo programą, užtikrinti gerosios patirties sklaidą.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Marijampolės savivaldybės bendruomenei sudarytos palankios sąlygos kultūros, informacijos naudojimui ir prieinamumui, informacinių, kultūrinių ir rekreacinių poreikių tenkinimui bibliotekose, sukurta informacijos išteklių (elektroninių ir fizinių) sklaidos sistema, užtikrinamas visų bendruomenės grupių, ypač socialiai jautrių, užimtumas, mokymasis ir ugdymas, viešosios erdvės bendruomenei įveiklinimas.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai:

Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos biudžeto lėšos, specialiųjų programų lėšos, Europos Sąjungos fondų lėšos, valstybės biudžeto lėšos, kitos lėšos.

Marijampolės plėtros strateginio plano dalys, susijusios su vykdoma programa:

Prioriteto tikslas 01.02. Padidinti kultūros, sporto ir jaunimo užimtumo paslaugų kokybę ir prieinamumą.

**2019-2021- UJŲ METŲ PETRO KRIAUCIŪNO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS PROGRAMOS
„BENDRUOMENĖS INFORMACINIS IR KULTŪRINIS APRŪPINIMAS, VARTOTOJŲ POREIKIUS ATITINKANČIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA IR VIEŠŲJŲ ERDVIŲ ĮVEIKLINIMAS“
TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS IR ASIGNAVIMAI (tūkst. EUR)**

Programos tikslo kodas	Uždavinio kodas	Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Funkcinės klasifikacijos kodas	Asignavimų valdytojo kodas	Priemonės vykdytojo kodas	Finansavimo šaltinis	2019-ųjų metų asignavimų planas				Numatomi 2020-ųjų metų asignavimai	Numatomi 2021-ųjų metų asignavimai	
								Iš viso	Išlaidoms		turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti			
									Iš viso	Iš jų darbo užmokesčiui				
01 Strateginio tikslo pavadinimas. Užtikrinti Bibliotekos prieinamumą visoms bendruomenės grupėms, plėsti tradicinių, edukacinių ir elektroninių paslaugų įvairovę, krašto paveldo skaitmeninimo ir skaitymo skatinimo iniciatyvas, informacijos ir kultūros naudojimą.														
01. Programos pavadinimas. Bendruomenės informacinis ir kultūrinis aprūpinimas, vartotojų poreikius atitinkančių paslaugų plėtra ir viešųjų erdvių įveiklinimas.														
01	Programos tikslo pavadinimas. Teikti kokybiškas ir inovatyvias kultūros, informacijos, edukacines ir rekreacijos paslaugas, atitinkančias Marijampolės bendruomenės poreikius.													
01	01.Uždavinio pavadinimas Telkti bendruomenę bibliotekoje, didinti kultūros prieinamumą ir paslaugų plėtrą, ugdyti bendruomenės kūrybiškumą ir saviraišką, skatinti skaitymą.													
01	01	01	Priemonės pavadinimas					1467,9	1167,9	680,8	300	1109	1140	
								Iš viso:	1467,9	1167,9	680,8	300	1109	1140
01	01	Iš viso uždaviniui:						1467,9	1167,9	680,8	300	1109	1140	
01	Iš viso tikslui:							1467,9	1167,9	680,8	300	1109	1140	
01	Iš viso programai:							1467,9	1167,9	680,8	300	1109	1140	

Finansavimo šaltinių suvestinė

Finansavimo šaltiniai	Asignavimai biudžetiniams 2019-iesiems metams
SAVIVALDYBĖS LĖŠOS, IŠ VISO:	1056,3
Savivaldybės biudžeto lėšos (SB)	1049,3
Biudžetinių įstaigų pajamos SB(SP)	7,0
KITI ŠALTINIAI, IŠ VISO:	411,6
Valstybės biudžeto lėšos (LRVB)	98,1
Kiti finansavimo šaltiniai (Kt.)	313,5
IŠ VISO:	1467,9

**PROGRAMOS „BENDRUOMENĖS INFORMACINIS IR KULTŪRINIS APRŪPINIMAS, VARTOTOJŲ
POREIKIUS ATITINKANČIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA IR VIEŠŲJŲ ERDVIŲ ĮVEIKLINIMAS“
ASIGNAVIMAI IR NUMATOMI FINANSAVIMO ŠALTINIAI**

Tūkst. EUR

Finansavimo šaltiniai	Asignavimai biudžetiniams 2019 metams	Numatomi 2020 metų asignavimai	Numatomi 2021 metų asignavimai
1. IŠ VISO LĖŠŲ POREIKIS:	1467,9	1109	1140
1.1. išlaidoms, iš jų:	1167,9	1106	1137
1.1.1. darbo užmokesčiui	680,8	700	720
1.2. turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti	300	3	3
2. FINANSAVIMO ŠALTINIAI:			
2.1. SAVIVALDYBĖS LĖŠOS, IŠ VISO:	1056,3	1024	1045
2.1.1. Savivaldybės biudžetas, iš jo:	1056,3	1024	1045
2.1.1.1. Savivaldybės biudžeto lėšos SB	1049,3	1010	1030
2.1.1.2. Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos SB(AA)			
2.1.1.3. Biudžetinių įstaigų pajamos (pajamos už suteikiamas paslaugas) SB(SP)	7	9	10
2.1.1.4. Paskolos lėšos P			
2.1.1.5. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos SB(VB)			
2.1.1.6. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos (iš valstybės investicijų programos) SB (VIP)			
2.1.1.7. Savivaldybės biudžeto lėšos projektams koofinansuoti SB(ES)	43	5	5
2.1.1.8. Valstybės ir savivaldybės biudžeto tarpusavio atsiskaitymų lėšos SB(TA)			
2.1.2. Savivaldybės privatizavimo fondo lėšos PF			
2.2. KITI ŠALTINIAI, IŠ VISO:	411,6	85	95
2.2.1. Europos Sąjungos paramos lėšos ES	304,3		
2.2.2. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos KPPP			
2.2.4. Valstybės biudžeto lėšos LRVB	98,1	80	90
2.2.5. Paskolos lėšos P			
2.2.6. Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos PSDF			
2.2.7. Kiti finansavimo šaltiniai Kt	9,2	5	5

**PROGRAMOS „BENDRUOMENĖS INFORMACINIS IR KULTŪRINIS APRŪPINIMAS, VARTOTOJŲ POREIKIUS
ATITINKANČIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA IR VIEŠŲJŲ ERDVIŲ ĮVEIKLINIMAS“
TIKSLAI, UŽDAVINIAI, VERTINIMO KRITERIJAI IR JŲ REIKŠMĖS**

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		2019-ųjų	2020-ųjų	2021-ųjų
	01. Tikslas Teikti kokybiškas ir inovatyvias kultūros, informacijos, edukacines ir rekreacijos paslaugas, atitinkančias Marijampolės bendruomenės poreikius.			
R-01-01-01-01	Gyventojų sutelkimo procentas bibliotekose:	20, 1	21, 2	21, 3
	Miesto bibliotekose	17, 0	17, 2	17, 3
	Kaimo bibliotekose	23, 9	23,9	24, 0
R-01-01-01-02	Vidutinis lankomumas	20, 0	20, 2	20, 4
	Vidutinis vaikų iki 14 metų lankomumas	30, 5	30, 5	30, 5
	01-01. Uždavinio pavadinimas Telkti bendruomenę bibliotekoje, didinti kultūros prieinamumą ir paslaugų plėtrą, ugdyti bendruomenės kūrybiškumą ir saviraišką, skatinti skaitymą			
P-01-01-01-01-01	Dokumentų fondo dydis (tūkst. fiz. vnt.)	182, 5	182, 0	181, 5
P-01-01-01-01-02	Naujų dokumentų procentas fonduose	8, 4	8, 5	8, 5
P-01-01-01-01-03	Kultūros ir edukacinių renginių skaičius	700	680	680
P-01-01-01-01-04	Skaitmeninio raštingumo mokymo valandų skaičius	1050	1100	1100